

॥ శ్రీ ॥

అథ శ్రీ త్రివిక్రమపండితాచార్యసుత శ్రీ నారాయణపండితాచార్యవిరచితః

॥ శ్రీ మధ్యవిజయః ॥

౧. సప్తమః సర్గః

అథ హైమవతే తటాంతరే బదరీషండవిశేషమండితమ్ |

పరమాశ్రమమాశ్రయం శ్రియః సకలజ్ఞః స దదర్శ విశ్రుతమ్ || ౧.౧ ||

హిమవర్షరవిప్రభాసహాః పృథుసత్రప్రథితా ద్విజాశ్రయాః |

అపి విష్ణుపదస్ఫుశోఽలసనుభయే యత్ర విచిత్రశాఖినః || ౧.౨ ||

శ్రవణామృతగీర్ణణైర్ద్విజైః శుకముఖ్యైః శుభపక్షిభిర్వృతమ్ |

కమలేష్టతమస్థిరాంతరైఃఅపి హంసైః పరమైరమేచకైః || ౧.౩ ||

సుమనోనికరేణ పూరితం స్వమనోఽభీష్టదమల్పదుర్గమమ్ |

అపరస్పరమత్సరప్రజం నను వైకుంఠమివాచ్యుతాలయమ్ || ౧.౪ ||

తమిమం ప్రవిశంతమాశ్రమం ద్వ్యధికత్రింశదుదారలక్షణమ్ |

గుణసారవిదః కుతూహలాద్ అవలోక్యర్షయ ఇత్యచింతయన్ || ౧.౫ ||

కనకాతులతాలసన్నిభః కమలాక్షో విమలేందుసన్ముఖః |
గజరాజగతిర్మహాభుజః ప్రతియాన్ కోఽయమపూర్వపూరుషః || ౭.౬ ||

అతిశాంతవపుర్నిశాకరః స్వయమేకాంతఖరో దివాకరః |
ఇతి నాస్య గుణార్ణవాకృతేఃఉపమానం భువనేషు లభ్యతే || ౭.౭ ||

పరమాశ్రమిణాం గతశ్రమో నను చిహ్నాని బిభర్తి ధీరధీః |
అపి మానుషభావవిగ్రహో విపులం విస్మయమాతనోతి నః || ౭.౮ ||

చతురశ్చతురాననః స్వయం పవనో వా ప్రతిరూప ఆవ్రజన్ |
శృతినాథదిదృక్షయాఽన్యథా న ఖలు స్యాన్నిఖిలాగ్ర్యలక్ష్మవాన్ || ౭.౯ ||

అవలోకితలక్షణః స తైః ఇతి సంచింత్య కుతూహలాకులైః |
అవిశంబగతిర్వృశామయత్ తరుమారాత్ సురపాదపోత్తమమ్ || ౭.౧౦ ||
||

మస్పృణత్వచమున్నతం తతం బహుశాఖాఫణసూనరత్నకమ్ |
భగవంతమనంతమంతికే స్థితమీశస్య నిషేవణాయ వా || ౭.౧౧ ||

అతిచిత్రవిచిత్రపత్రిణం బహువర్ణం హరిగోనివారకమ్ |
మునినందనమిందిరాపతేః అధికేష్టం పతతామివాధిపమ్ || ౭.౧౨ ||

అమృతాత్మమహాఫలప్రదం దురవాపం హరిభక్తివర్జితైః |
శ్రితసాధుపురాణభారతం నిగమం మూర్తమివోరుశాఖినమ్ || ౭.౧౩ ||

అథ తస్య స వేదికాంతరే సువిశాలే విమలే మనోహరే |
అవలోకితవాననంతధీఃదివి దేవానివ తాపసోత్తమాన్ || ౭.౧౪ ||

అపి సప్తతయా విరాజితాన్ గతసంఖ్యాన్ గుణినో గుణోజ్జితాన్ |
అపి మన్యుమదాదివర్జితాన్ గతభోగాన్ పవనాశనాన్ సదా || ౭.౧౫ ||

మునిమండలమధ్యవర్తినం త్రిజగన్మండలమండనాయితమ్ |
ఇహ సత్యవతీసుతం హరిం పరిపూర్ణప్రమతిః సమైక్షత || ౭.౧౬ ||

నిజహృత్కమలేఽతినిర్మలే సతతం సాధు నిశామయన్నపి |
అవలోక్య పునఃపునర్నవం తమసౌ విస్మిత ఇత్యచింతయత్ || ౭.౧౭ ||

అగణయ్యగుణార్ణవోఽమలః స హి నారాయణ ఏష కేవలమ్ |

విధినాఽనుస్మతం పరాశరాత్ సుషువే సత్యవతీ కిలాత్ర యమ్ || ౭.౧౮
||

ధవళేఽస్య మనఃపయోనిధౌ సదనుక్రోశగిరీంద్రలోళితే |
ప్రకటీభవతి స్మ సుందరీ దయితా ధైత్యరిపోస్త్రయీమయీ || ౭.౧౯ ||

ఇత ఏవ పురాణగౌరగౌ సమహాభారతపారిజాతకే |
సతి జాతవతి వ్యజాయత ప్రవరం సూత్రగణామృతం స్వయమ్ ||
౭.౨౦ ||

నిరవగ్రహముర్వనుగ్రహం విదధత్ పాండుసుతాదిసజ్జనే |
అవనావవనాయ సంవిదాం సుచిరాయైష చచార చారుగీః || ౭.౨౧ ||

అధునా కలికాలవృత్తయే సవితేవ క్షణదానువృత్తయే |
జనద్భగ్విషయత్వమత్యజద్భగవనాశ్రమమావసన్నిమమ్ || ౭.౨౨ ||

తదిదం వపురస్య దృశ్యతే దలితేందీవరసుందరద్యుతి |
పరమాజినయోగపీఠగం మమ చేతోనయనాభినందనమ్ || ౭.౨౩ ||

అగణయ్యగుణైః సుపూరితం పరిపూర్ణాగణితాత్మసద్గుణైః |
ఇదమస్తసమస్తదూషణం సచిదానందమయం హి కేవలమ్ || ౭.౨౪ ||

కమలాకమలాసనానిలైః విహగాహీంద్రశివేంద్రపూర్వకైః |
పదపద్మరజోఽస్య ధారితం శిరసా హంత వహోమ్యహం ముహుః ||
౭.౨౫ ||

ప్రణమామి పదద్వయం విభోః ధ్వజవజ్రాంకుశపద్మచిహ్నవత్ |
నిజమానసరాగపీడనాదరుణీభూతమివారుణం స్వయమ్ || ౭.౨౬ ||

నను కేవలమేవ వైష్ణవం శ్రితవంతః పదమాత్మరోచిషా |
తమసోఽప్యభయస్య నాశకా విజయంతే నఖరా నవం రవిమ్ || ౭.౨౭ ||
||

సుకుమారతళాంగులీమతోః పదయోరస్య నిగూఢగుల్ఫయోః |
ఉపమానమహో న లబ్యతే కవివర్ణైరితరేతరం వినా || ౭.౨౮ ||

ఉచితాం గురుతాం దధత్ క్రమాత్ శుచి తేజస్వి సువృత్తముత్తమమ్ |
భజతోఽత్ర చ భాజయత్యదో విభుజంఘాయుగళం సరూపతామ్ ||

౧.౨౯ ||

అచలాసనయోగపట్టికా వరకక్ష్యా సకృదాప్తమిష్టదమ్ |
పరితోఽపి హరిం స్ఫురంత్యహో అనిశం ధన్యతమేతి మే మతిః || ౧.౩౦
||

రుచిరేణ వరైణచర్మణా రుచిరాజద్యుతిచారురోచిషా |
పరమోరునితంబసంగినా పరమాశ్చర్యతయా విరాజ్యతే || ౧.౩౧ ||

తనునిమ్నసునాభిశోభితే వలిభే వారిజనాభ ఆదధే |
ప్రతనావతిసుందరే మృదౌ ఉదరేఽస్మిన్ జగదండమండలమ్ || ౧.౩౨ ||

హృదయే కృతసజ్జనోదయే సువిశాలే విమలే మనోహరే |
ఉభయం వహతి త్రయీమయం భగవాన్ బ్రహ్మసుసూత్రముత్తమమ్ ||
౧.౩౩ ||

అసమేఽనధికే సుసాధితే నిజతాతే రవిరాశిదీధితి |
ప్రదదౌ త్రిజగజ్జయధ్వజం విధిరేతద్గళసంగి భూషణమ్ || ౧.౩౪ ||

అరివారిజలక్షణోల్లసత్సుకుమారారుణ పాణిపద్మయోః |

ప్రథుపీవరవృత్తహస్తయోఃఉపమాం నైవ లభామహేఽనయోః || ౭.౩౫ ||

భజతాం వరతర్కముద్రయా ద్యతి హస్తాగ్రమబోధమీశితుః |

అధిజాను సమర్పితం పరం కృతభూయోభయభంగమంగలమ్ || ౭.౩౬

||

సతతం గళతా స్వతః శ్రుతిత్రితయేనేవ నికామమంకితః |

సువిడంబితకంబురీక్ష్యతే వరరేఖాత్రయవాన్ గురోర్గళః || ౭.౩౭ ||

సకలాస్తకలంకకాళిమస్ఫురదిందుప్రకరోరువిభ్రమమ్|

అధరీకురుతే స్వశోభయా వదనం దేవశిఖామణేరిదమ్ || ౭.౩౮ ||

అరుణాశ్మదలాంతరోల్లసన్నవముక్తావలిమస్య లజ్జయేత్ |

హసతః సితదంతసంతతిః పరమశ్రీరరుణోష్ఠరోచిషః || ౭.౩౯ ||

ద్విజవృందకృతం కుతూహలాద్ అనుయోగాంధుసహస్రముత్తమమ్ |

ఇయమేకపదే సరస్వతీ శ్రుతిభర్తుః పరిపూరయత్యహో || ౭.౪౦ ||

జలజాయతలో చనస్య మాం అవలోకోఽయముపేత్య లాళయన్ |
కురుతే పరిరభ్య పూరితం భువనానందకరస్మితాన్వితః || ౭.౪౧ ||

ఉపకర్ణమముష్య భాసితా తుళసీ మంత్రయతీవ లాళితా |
మమ నాథ పదం న మత్సరాత్ జలజాద్యాని హరేయురిత్యలమ్ ||
౭.౪౨ ||

విభవాభిభవోద్భవాదికం భువనానాం భువనప్రభోర్భువోః |
అనయోరపి దభ్రవిభ్రమాత్ సభవాంభోజభవాత్మనాం భవేత్ || ౭.౪౩ ||

త్రిజగత్తిలకాళికాంతరే తిలకోఽయం పరభాగమాప్తవాన్ |
హరినీలగిరీంద్రమస్తకస్ఫుటశోణోపలపంక్తిసన్నిభః || ౭.౪౪ ||

నవమంబుధరం విడంబయద్వరవిద్యుద్వలయం జగద్గురోః |
అవలోక్య కృతార్థతామగాం సజటామండలమండనం వపుః || ౭.౪౫ ||

న రమాఽపి పదాంగులీలసన్నఖధూరాజదనంతసద్గుణాన్ |
గణయేద్ గణయంత్యనారతం పరమాన్ కోఽస్య పరో గుణాన్ వదేత్ ||
౭.౪౬ ||

న కుతూహలితా కుతూహలం తనుమేనామవలోక్య సద్గురోః |
సనవావరణాండదర్శినో గృహబుద్ధ్యా మమ నిష్కూతూహలమ్ || ౭.౪౭
||

ఇతి చింతయతా మహాధియా పదవీం బాహ్యగతామతీయుషా |
స మనోనయనైః పురాగతః తత ఆపే వపుషాఽపి వేదరాట్ || ౭.౪౮ ||

గురుభక్తిభరానతాకృతిః విరచయ్యాంజలిబంధమంజసా |
క్షణమాముకుళీకృతేక్షణః స గురుం కేవలమభ్యవందత || ౭.౪౯ ||

వినయాభరణేన భూషితః స్ఫుటమష్టాంగవిశిష్టచేష్టితః |
భగవత్తమపాదపంకజే భగవాన్ స ప్రణనామ భాగ్యవాన్ || ౭.౫౦ ||

స నిరీక్య పరాశరాత్మజః ప్రణతం ప్రేష్ఠమశేషసద్గుణైః |
కరయోర్యుగళేన వల్లనా తముదస్థాపయదాశుపాతినా || ౭.౫౧ ||

అమితప్రమతిం శ్రుతీశ్వరః పరిరేభే పరిగృహ్య తం దృతమ్ |
ప్రణయామృతపూర్ణమానసః స్మితవక్త్రః పరిపుల్లలోచనః || ౭.౫౨ ||

యమజామ్యుదవాస ఊర్జితో యది జాంబూనదవారి సంవ్రజేత్ |
కనకద్యుతిమధ్వసంగవానుపమీయేత స తేన నీలభాః || ౭.౫౩ ||

యది రాజవిభూషణైర్యుతౌ ద్విజవర్యాన్వయజావిమౌ హరీ |
నృపగోత్రభువోః పురాఽత్మనోః స్ఫుటతుల్యావుపగూఢయోర్మిథః ||
౭.౫౪ ||

ఇదమాప శుకోఽపి లాశనం న సమగ్రం జగతాం పితుః పితుః |
అలభిష్ట యదేష ధన్య ఇత్యతికౌతూహలమాపి తాపసైః || ౭.౫౫ ||

అముష్య శిష్యా వినయేన తస్మై గురోరభిప్రాయవిదో విదగ్ధాః |
తదాఽనురూపం దదురాసనం తే చతుర్ముఖాయేవ ముకుందదాసాః ||
౭.౫౬ ||

ఆస్యతామిత్యుదీర్యోపవిష్టే సత్యవత్యాః సుతే సత్యవాచి |
నందయన్ మందహాసావలోకైః తాన్ మునీంద్రానిహోపావిశత్ సః ||
౭.౫౭ ||

అవగమ్య తం మునిగణా వరిష్ఠతో
విధివద్వ్యధుర్విధివిదోఽస్య మాననామ్ |
అపి సంకథాః శ్రుతిసుఖాః కవీంద్రయో
రనయోర్నిశమ్య పరమాం ముదం యయుః || ౭.౫౮ ||

సజ్ఞానాయాఽనందవిజ్ఞానమూర్తి ప్రాప్తౌ పృథ్వీమాశ్రమే తత్ర తావత్ |
జాజ్వల్యేతే విష్ణువాయూ స్మ దేవౌ వేదవ్యాసానందతీర్థాభిధానౌ || ౭.౫౯
||

|| ఇతి శ్రీమత్కవికులతిలక త్రివిక్రమపండితాచార్యసుత
నారాయణపండితాచార్యవిరచితే శ్రీమధ్వవిజయే
ఆనందాంకితే సప్తమః సర్గః ||